

Názov kvalifikácie: Dispečer, výpravca v železničnej doprave

Kód kvalifikácie	C3119001-00960
Úroveň SKKR	4
Sektorová rada	Doprava, logistika a poštové služby
SK ISCO-08	3119001 Dispečer, výpravca v železničnej doprave
SK NACE Rev.2	H DOPRAVA A SKLADOVANIE, 52 Skladové a pomocné činnosti v doprave
Doklad o získanej kvalifikácii	osvedčenie
Názov povolania	Dispečer, výpravca v železničnej doprave

Kvalifikačný štandard

Vedomosti:
<i>definovať zásady BOZP</i>
<i>charakterizovať dopravnú geografiu - železničná sieť ŽSR, elektrizované trate, úzkorozchodné trate</i>
<i>definovať vnútorné organizačné smernice - normatívne inštrukcie, vnútorné predpisy, interné normy</i>
<i>definovať prepravný poriadok, cenové výmery a tarify vo verejnej osobnej doprave</i>
<i>vysvetliť výpočet cestovného a zliav podľa platnej tarify</i>
<i>definovať pravidlá železničnej prevádzky</i>
<i>charakterizovať dopravné návesti, predzvesti, návestidlá a upozorňovadlá</i>
<i>definovať zásady na postavenie vlakovej cesty</i>
<i>vysvetliť posun v doprave a medzi dopravňami</i>
<i>opísať jednotlivé druhy oznamovacej a zabezpečovacej techniky a zariadení</i>
<i>vysvetliť vedenie dopravnej dokumentácie</i>
<i>opísať jednotlivé spôsoby zabezpečenia jazdy vlakov</i>
<i>vysvetliť tvorbu a použitie grafikonu vlakovej dopravy</i>
<i>vysvetliť organizačné začlenenie železničnej stanice a jednotlivé stupne riadenia dopravného procesu v organizačnej štruktúre železníc</i>
Zručnosti:
<i>dodržiavať zásady BOZP</i>
<i>pracovať s grafikonom vlakovej dopravy a s ďalšími informáciami železničnej prevádzky</i>
<i>spracovať komplexné hodnotenie prevádzkovej situácie</i>
<i>vytvoriť dispečerské príkazy pri riešení mimoriadnych situácií v doprave</i>
<i>vytvoriť zmenový plán a trasu vlaku na základe objednávok vnútroštátnych a zahraničných dopravcov</i>
<i>vytvoriť grafikon vlakovej dopravy pre mimoriadny osobný a nákladný vlak</i>
<i>vypočítať a inkasovať od cestujúceho peniaze za cestovný lístok a poplatky podľa platných taríf</i>
<i>riešiť dopravnú situáciu pri mimoriadnych udalostiach</i>
<i> viesť dopravný denník v predpísanom informačnom systéme</i>
<i>postaviť vlakovú cestu s príslušnými návestami v súlade s pravidlami železničnej prevádzky</i>
<i>riešiť posun v doprave s koľajovým rozvetvením a medzi dvoma dopravňami</i>
<i>aplikovať postup stavania vlakovej cesty pri automatickom a poloautomatickom bloku</i>
<i>vytvoriť príslušné písomné rozkazy pre jednotlivé mimoriadne dopravné situácie</i>
<i>vypraviť osobný a nákladný vlak v železničnej stanici</i>
Kompetencie:
<i> zodpovednosť za plnenie svojich úloh a povinností</i>
<i> samostatnosť a presnosť pri plnení pracovných úloh</i>
<i>schopnosť komunikovať s ľuďmi</i>
<i>schopnosť odolávať stresovým situáciám</i>
<i>schopnosť pracovať v tíme</i>

Hodnotiaci štandard

Hodnotená spôsobilosť: definovať vnútorné organizačné smernice - normatívne inštrukcie, vnútorné predpisy, interné normy definovať pravidlá železničnej prevádzky vysvetliť vedenie dopravnej dokumentácie vysvetliť tvorbu a použitie grafikonu vlakovej dopravy charakterizovať dopravnú geografiu - železničná sieť ŽSR, elektrizované trate, úzkorozchodné trate		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>určiť jednotlivé všeobecne záväzné normy a interné predpisy pre riadenie dopravnej cesty</i>	písomná metóda	písomná odpoveď
<i>charakterizovať prevádzkový informačný systém (PIS)</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>charakterizovať jednotlivé druhy tratí železničnej siete ŽSR</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>popísať povinné údaje vedenia dopravnej dokumentácie v prevádzkovom informačnom systéme (PIS)</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>reprodukovať postup pri tvorbe grafikonu železničnej dopravy pri výluke koľají a zabezpečovacieho zariadenia</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>podrobne vysvetliť základné určenie predpisu Pravidlá železničnej prevádzky (ZI)</i>	písomná metóda	písomná úloha
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá minimálne na 75%.		
Hodnotená spôsobilosť: vytvoriť dispečerské príkazy pri riešení mimoriadnych situácií v doprave vypočítať a inkasovať od cestujúceho peniaze za cestovný lístok a poplatky podľa platných taríf riešiť dopravnú situáciu pri mimoriadnych udalostiach viesť dopravný denník v predpísanom informačnom systéme postaviť vlakovú cestu s príslušnými návesťami v súlade s pravidlami železničnej prevádzky riešiť posun v doprave s koľajovým rozvetvením a medzi dvoma dopravňami aplikovať postup stavania vlakovej cesty pri automatickom a poloautomatickom bloku vytvoriť príslušné písomné rozkazy pre jednotlivé mimoriadne dopravné situácie vytvoriť zmenový plán a trasu vlaku na základe objednávok vnútroštátnych a zahraničných dopravcov vypraviť osobný a nákladný vlak v železničnej stanici dodržiavať zásady BOZP		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>vyhotoviť dispečerský príkaz pri riešení mimoriadnej situácie pri výluke trate dôsledkom povodne</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
<i>presne vyčíslíť cenu cestovného lístka pre rodinu s deťmi s bicyklom podľa platnej tarify s použitím IT</i>	praktické skúšanie	praktické cvičenie
<i>vyriešiť dopravnú situáciu v železničnej stanici pri poruche odchodového návestidla</i>	praktické skúšanie	problémová úloha
<i>vyhľadať údaje z dopravného denníka o konkrétnom vlaku pri vyšetrovaní nehodovej udalosti</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
<i>zostaviť vlakovú cestu osobného vlaku pri poruche zabezpečovacieho zariadenia poloautomatického bloku s dodržaním zásad BOZP</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>predviesť posun pracovného vlaku medzi dvoma dopravňami s</i>	praktické skúšanie	praktické

<i>dodržaním zásad BOZP</i>		predvedenie
<i>postaviť vlakovú cestu a vypraviť medzinárodný osobný vlak s použitím príslušných návěstí v súlade s pravidlami železničnej prevádzky s dodržaním zásad BOZP</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
<i>vypracovať písomný rozkaz v cudzom jazyku pre rušňovodiča zahraničného dopravcu na jazdu vlaku po nesprávnej koľaji</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>vypracovať zmenový plán pre trasu mimoriadneho osobného vlaku na základe požiadaviek zahraničného dopravcu</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
<i>vypraviť osobný a nákladný vlak v železničnej stanici s dodržaním zásad BOZP</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením

Podmienky úspešného vykonania skúšky:

Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá minimálne na 75%.

Hodnotená spôsobilosť:

definovať prepravný poriadok, cenové výmery a tarify vo verejnej osobnej doprave
vysvetliť výpočet cestovného a zliav podľa platnej tarify
charakterizovať dopravné návesti, predzvesti, návěstidla a upozorňovadlá
definovať zásady na postavenie vlakovej cesty
vysvetliť posun v dopravni a medzi dopravňami
opísať jednotlivé druhy oznamovacej a zabezpečovacej techniky a zariadení
opísať jednotlivé spôsoby zabezpečenia jazdy vlakov
definovať zásady BOZP

Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>vypočítať cenu cestovného pre skupinovú prepravu s príslušnou zľavou v zmysle platnej tarify</i>	praktické skúšanie	praktické cvičenie
<i>určiť jednotlivé druhy cenových výmerov pri malom pohraničnom styku</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>klasifikovať návesti pre skúšku brzdy osobného vlaku</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>opísať vlakovú cestu odchádzajúceho nákladného vlaku v železničnej stanici s koľajovým rozvetvením</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>charakterizovať zabezpečovacie zariadenia poloautomatického bloku</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>popísať postup zabezpečenia jazdy vlaku pri poruche automatického hradla</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>popísať posun cez námedzník, za označník a cez priecestia</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>popísať zásady bezpečnosti železničnej dopravy pri jazde vlaku na obsadení koľaj a slepú koľaj</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením

Podmienky úspešného vykonania skúšky:

Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá minimálne na 75%.

Hodnotená spôsobilosť:

pracovať s grafikonom vlakovej dopravy a s ďalšími informáciami železničnej prevádzky
vytvoriť grafikon vlakovej dopravy pre mimoriadny osobný a nákladný vlak
spracovať komplexné hodnotenie prevádzkovej situácie
vysvetliť organizačné začlenenie železničnej stanice a jednotlivé stupne riadenia dopravného procesu s organizačnej štruktúre železníc

Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>vyhľadať v grafikone vlakovej dopravy príchod, odchod, rýchlosť a brzdiace percento určeného nákladného expresného vlaku</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
<i>podrobne zdôvodniť organizačné začlenenie mimotriednej stanice vo</i>	praktické skúšanie	praktické

<i>vzťahu k dispečerskému aparátu na jednotlivých stupňoch riadenia</i>		predvedenie s vysvetlením
<i>vyhotoviť grafikon vlakovej dopravy pre mimoriadny priebežný nákladný vlak podľa požiadaviek dopravcu</i>	praktické skúšanie	praktické cvičenie
<i>vytvoriť komplexné hodnotenie prevádzkovej situácie na ranný rozbor</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá minimálne na 75%.		

Organizačné a metodické pokyny

Metodické pokyny:
• <i>Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18.</i> • <i>Zákon č.513/2009 Z.z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</i> • <i>Vyhláška MDPaT SR č. 245/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti, zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti osôb pri prevádzkovaní dráhy a dopravy na dráhe.</i> • <i>Predpis ŽSR Z3 – Odborná spôsobilosť na ŽSR.</i>
Pokyny na realizáciu skúšky:
• <i>Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18.</i> • <i>Zákon č.513/2009 Z.z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</i> • <i>Vyhláška MDPaT SR č. 245/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti, zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti osôb pri prevádzkovaní dráhy a dopravy na dráhe.</i> • <i>Predpis ŽSR Z3 – Odborná spôsobilosť na ŽSR8.</i>
Proces hodnotenia:
• <i>Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18.</i> • <i>Zákon č.513/2009 Z.z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</i> • <i>Vyhláška MDPaT SR č. 245/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti, zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti osôb pri prevádzkovaní dráhy a dopravy na dráhe.</i> • <i>Predpis ŽSR Z3 – Odborná spôsobilosť na ŽSR</i>
Výsledné hodnotenie:
• <i>Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18.</i> • <i>Zákon č.513/2009 Z.z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</i> • <i>Vyhláška MDPaT SR č. 245/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti, zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti osôb pri prevádzkovaní dráhy a dopravy na dráhe.</i> • <i>Predpis ŽSR Z3 – Odborná spôsobilosť na ŽSR</i>
Zloženie skúšobnej komisie:
• <i>Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18.</i> • <i>Zákon č.513/2009 Z.z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</i> • <i>Vyhláška MDPaT SR č. 245/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti, zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti osôb pri prevádzkovaní dráhy a dopravy na dráhe.</i> • <i>Predpis ŽSR Z3 – Odborná spôsobilosť na ŽSR</i>
Požiadavky na odbornú spôsobilosť skúšajúceho:
Požiadavkami na odbornú spôsobilosť skúšajúceho sú: • <i>požadovaná odborná spôsobilosť, odborné schopnosti i skúsenosti získané počas odbornej praxe v trvaní najmenej štyroch rokov,</i>

- *znalosti o príslušných skúšobných metódach, dokumentoch súvisiacich s vedením, vyhodnocovaním, administráciou skúšok a udeľovaním osvedčení o odbornej spôsobilosti,*
- *pedagogické zručnosti lektora vo vzdelávaní minimálne na úrovni andragogického minima,*
- *udržiavanie predpísanej odbornej spôsobilosti podľa predpisu ŽSR Z 3 v stanovenom rozsahu.*

Materiálne a technické podmienky skúšky:

Priestorové podmienky internátneho kurzu (miestnosť, metodické a didaktické pomôcky, názorné modely a schémy zabezpečovacích zariadení a návestnej sústavy, výukový trenažér zabezpečovacích zariadení).

Praktické skúšky sú realizované priamo na určenej železničnej stanici.

Kartu kvalifikácie schválila MŠVVaŠ dňa:	27.7.2015
Platnosť karty kvalifikácie od:	27.7.2015